

PLA DE FOMENT A LA LECTURA

CEIP. CLARA CAMPOAMOR

ELX

ÍNDEX

- 1. JUSTIFICACIÓ DEL PLA. ANTECEDENTS DEL CENTRE**
- 2. ANÀLISI DE LES NECESSITATS EN L'ÀMBIT DE LA LECTURA**
- 3. OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS**
- 4. PLANIFICACIÓ I TEMPORALITZACIÓ D'ACTIVITATS**
  - 4.1 EDUCACIÓ INFANTIL**
  - 4.2 EDUCACIÓ PRIMÀRIA**
- 5. RECURSOS MATERIALS, HUMANS I ORGANITZATIUS**
- 6. AVALUACIÓ DE RESULTATS**

1. JUSTIFICACIÓ DEL PLA.

1.1. Introducció general.

Des de sempre el foment de la lectura ha sigut un dels objectius principals de totes aquelles persones que han tingut la responsabilitat de formar a les noves generacions, preocupant-se per transmetre l'interès de la lectura en els xiquets i xiquetes. Preocupats per aconseguir crear l'hàbit lector i que siguin capaços d'aprendre a aprendre, gaudint del plaure de la lectura.

Una de les finalitats primordials de l'educació ha de ser aconseguir ciutadans lectors. Sobretot perquè sense l'adquisició d'aquesta habilitat privem a les persones del coneixement personal cívic i cultural necessari per a desembolicar-se en la societat amb autonomia i llibertat plena.

Partint de la nostra pràctica docent, sorgeix la necessitat de coordinar totes aquestes accions i concretar un pla de foment de la lectura capaç d'unificar estratègies, optimitzar recursos i sistematitzar accions. L'elaboració i desenvolupament del pla afavorirà la consecució de resultats més satisfactoris entre l'alumnat del centre i que augmenten els índex lectors, s'afavorisca la comprensió lectora i que impliquen l'aprenentatge de les competències bàsiques, especialment: la comunicació lingüística; el tractament de la informació i la competència digital; la competència cultural i artística; la competència per a aprendre a aprendre.

1.2. Marc legislatiu.

El context normatiu vigent incideix de manera especial i clara en aquest aspecte educatiu, tal com veiem reflectit en el resum descrit en la introducció a l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres docents de la Comunitat Valenciana, i que pel seu interès reproduïm a continuació.

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig d'Educació, disposa en l'article 2.2. que els poders públics prestaran una atenció prioritària al conjunt de factors que afavoreixen la qualitat de l'ensenyament i, especialment, al foment de la lectura i l'ús de biblioteques, entre uns altres. Aquesta Llei, ha sigut modificada per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la

Millora de la Qualitat Educativa (LOMQE) i implantada íntegrament en l'Educació Primària, segons la disposició final cinquena. En Educació Infantil la LOMQE no modifica els quatre articles que vénen regulats en la LLOE, concretament els articles 12, 13,14 i 15 del Capítol 1, del Títol 1º.

La Llei estableix que en el segon cicle de l'Educació Infantil les administracions educatives fomentaran una primera aproximació a la lectura. En Educació Primària la finalitat és facilitar als alumnes/as els aprenentatges de l'expressió i comprensió oral, la lectura i l'escriptura.

Com a principi pedagògic, la comprensió lectora es treballarà en totes les àrees. A fi de fomentar l'hàbit de la lectura, es dedicarà un temps diari a aquesta.

En l'article 113.3 de la mateixa Llei orgànica s'esmenta que les biblioteques escolars contribuiran a fomentar la lectura i que l'alumne accedisca a la informació i altres recursos per a l'aprenentatge de les altres àrees i matèries i pugui formar-se en l'ús crític d'aquests.

En relació amb totes les disposicions abans esmentades, l'article 157 l h) estableix que correspon a les administracions educatives proveir de recursos necessaris per a garantir, en el procés d'aplicació d'aquesta llei, l'engegada d'un pla de foment de la lectura.

Fomentar la lectura ajudarà als nostres alumnes a millorar les seues capacitats i als docents a renovar els mètodes d'ensenyament i incrementar la motivació o l'interès dels estudiants. Els xiquets comencen a llegir perquè algú els ensenya. No respon a una evolució natural. Es tracta d'una adquisició que pertany a l'àmbit cultural i que forma part d'un procés general d'accés al llenguatge. Pel que és necessari un context que facilite i estimule aquest aprenentatge.

Aquesta és precisament la nostra labor com a docents: facilitar l'adquisició de l'hàbit de la lectura. Hem de ser mediadors i fer de pont entre els llibres i els xiquets, estimular-los i sobretot orientar-los en les lectures.

Hem de portar a la pràctica aquest objectiu comú de manera coordinada, conjunta i compartida, ja que serà més efectiu si tots participem del pla de foment de la lectura aconseguir l'objectiu que ens hem marcat

1. 3. Antecedents del centre.

El nostre centre CEIP "Clara Campoamor" és un centre de nova creació que des del curs 2010-2011 compta amb un espai físic estable, ja que ha anteriorment va ocupar altres instal·lacions provisionals.

El barri on es troba el centre ha sigut una zona d'expansió en els últims anys i compta amb molts serveis, entre ells:

- Centre social i cultural que compta amb biblioteca infantil i juvenil.
- Sala de teatre.
- Saló d'actes.
- Sales d'estudi.

La major part de les famílies que escolaritzen als seus fills en el centre tenen un perfil sociocultural i econòmic mitjà. En general, són famílies joves (d'1 o 2 fills).

Punts forts de la realitat del centre:

El centre disposa de recursos acceptables: una biblioteca general que s'ha anat dotant de llibres i catalogant. S'està realitzant des de la biblioteca general el préstec dels llibres a les aules, tant de literatura infantil com de llibres de consulta de temes científics, històrics,...

S'ha creat una comissió d'animació i foment a la lectura integrada per professors de totes les etapes i encarregats de biblioteca escolar amb la finalitat d'anar actualitzant el P.F.L. i promocionar activitats d'animació lectora per a l'alumnat.

2. ANÀLISI DE NECESSITATS EN L'ÀMBIT DE LA LECTURA

Analitzant les enquestes que realitzem a les famílies dels alumnes en el curs 2012/13) per a actualitzar el Projecte Educatiu de Centre (el perfil de les famílies no ha canviat), hem conclòs que:

1. Entre les aficions de les famílies, la lectura es troba en un tercer lloc, el 50% dels pares i mares lligen a casa enfront del 25% dels xiquets i xiquetes que ho fan.
2. La majoria de llibres que usen i tenen a casa són sobretot d'entreteniment, encara que també hi ha de consulta.
3. Un 65% de les famílies llig el periòdic habitualment, i un 80% utilitzen els llibres a casa.

Segons els informes dels resultats de l'avaluació diagnòstica dels diferents anys, els nostres alumnes es troben en la mitjana de la Comunitat Valenciana quant a comprensió lectora.

Cal ressaltar que alguns dels alumnes estan per sota de la mitjana quant a la comprensió lectora aplicada a la resolució de problemes.

Donada la importància d'aquesta capacitat per a la realització de qualsevol aprenentatge considerem necessari fomentar l'hàbit lector en els nostres alumnes com a eina per a millorar el seu rendiment, afavorir el gust per la lectura desenvolupant la seua creativitat i imaginació.

3. OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS QUE ES PRETENEN ACONSEGUIR AMB EL DESENVOLUPAMENT D'AQUEST PLA.

OBJECTIUS GENERALS DEL PLA LECTOR DEL CENTRE

Segons l'Ordre 44/2011. de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres docents de la Comunitat Valenciana (2001/6872)

1. Fomentar en l'alumnat l'interès per la lectura i desenvolupar l'hàbit lector.
2. Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees, matèries, àmbits i mòduls del currículum.
3. Fomentar en l'alumnat la lectura com a activitat d'oci i gaudi.
4. Promoure la col·laboració i participació de les famílies i altres membres de la comunitat educativa de l'entorn en les activitats derivades dels plans de foment de la lectura.
5. Estimular l'ús de fonts documentals complementàries al llibre de text, tant en suports impresos com en suport digital i audiovisual.
6. Fomentar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica mitjançant el tractament de la informació.
7. Potenciar l'ús i la dinamització de les biblioteques d'aula i del centre.
8. Reforçar la figura dels mitjans audiovisuals i digitals com a mitjans de suport a la lectura.
9. Contribuir al desenvolupament de la competència lingüística en l'alumnat.

Al llarg del nostre pla lector, assumim i desenvolupem aquests objectius. Més endavant en aquest pla es planificarà i programarà cada acció per a aconseguir-los.

D'altra banda, a part dels objectius que marca l'ordre, després d'haver realitzat una enquesta inicial en el centre i haver detectat les necessitats del nostre context considerem de gran importància desenvolupar els següents

objectius:

- Fomentar l'ús de la biblioteca del centre i de barri.
- Revisar el funcionament i l'organització de la biblioteca de centre: instal·lacions, dotació, grups i horaris d'ús, tallers, ambientacions temàtiques...
- Coordinar amb els pares la motivació cap a la lectura a través de les seues necessitats, interessos, gustos, per a aconseguir que finalitzen els llibres que comencen.
- Fomentar la lectura en totes les llengües del currículum (Castellà, Valencià i Inglés).
- Crear l'hàbit de lectura un temps cada dia.
- Aconseguir que els pares dels alumnes participen en el procés de foment de la lectura:
  - Preguntant-los o interessant-se pel que lligen
  - Acompanyant-los a la biblioteca.
  - Anant al cinema després de llegir un llibre d'actualitat.
  - Fomentant l'assistència al teatre
- Afermar l'hàbit lector al llarg de tota l'etapa de primària i no únicament en els primers cursos (procés d'adquisició de la lecto-escriptura).
- Afavorir la comprensió lectora a través de les àrees curriculars:
  - Promoure tècniques de comprensió i velocitat lectora en llengua.
  - Resoldre els problemes matemàtics separant el problema en dades, operacions i resultat.
- Treballar lectures col·lectives de contes.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

PROFESSORS:

- Revisar anualment el pla lector del centre, aportant idees i fent una avaluació del pla en acabar cada curs escolar.
- Conèixer les normes d'ús de la biblioteca del centre així com la seua organització per a poder dur a terme un bon ús de la mateixa.
- Revisar el banc de recursos del que disposem en el centre.
- Ampliar el ventall de lectures triades per l'alumnat cap a temes, autors i col·leccions.
- Comprometre's a usar i promoure la biblioteca d'aula.

- Elaborar amb els alumnes les normes d'ús de la biblioteca d'aula.
- Col·laborar en les activitats d'animació lectora que s'organitzen col·lectivament en el centre escolar i de cara a l'alumnat de l'aula.

ALUMNES:

- Familiaritzar als xiquets/as amb els llibres i la biblioteca d'aula, centre i municipi.
- Iniciar als alumnes en el maneig de les tècniques bibliogràfiques elementals i en l'ús de la biblioteca
- Aficionar a l'alumnat en la lectura i crear situacions funcionals que la facen necessària.
- Informar-los de les diferents possibilitats d'accés a llibres de lectura que es donen fora de l'àmbit escolar: llibreries, fires del llibre, biblioteca municipal...
- Iniciar o consolidar la necessitat de constitució i formació de la pròpia biblioteca personal.
- Incidir en la importància de la lectura a través de tota l'etapa escolar com a mitjà d'aprenentatge i gaudi.

PARES:

- Recomana l'ús de la biblioteca municipal.
- Aconseguir que els pares participen en el procés de foment de la lectura.
- Informar als pares i mares de la importància de la lectura; la seua repercussió en el bon funcionament i rendiment escolar i en la formació integral de la persona.
- Orientar-los sobre les fórmules per a aconseguir un ambient familiar favorable a la lectura.
- Proposar i facilitar la participació i col·laboració de les famílies en les activitats de foment lectora que es programen.
- Implicar a l'AMPA del centre en el pla anual de foment de la lectura del centre.

AMB L'ENTORN DEL CENTRE:

- Mantenir un contacte periòdic i una actitud de col·laboració mútua

amb les institucions i entitats públiques i privades que promouen iniciatives educatives i culturals relacionades amb el foment de la lectura, especialment amb les de l'entorn més pròxim al centre: biblioteca municipal, ajuntament...

- Propiciar la col·laboració i l'intercanvi d'idees i experiències amb altres centres d'Eix.
- Afavorir la comunicació i la informació del centre amb el món dels llibres (escriptors/as, il·lustradors/as, llibreries, editorials, distribuïdors...) per a promoure la col·laboració i la realització d'activitats.

4. PLANIFICACIÓ I TEMPORALITZACIÓ

4.1. Activitats que es proposen de forma conjunta per tot el centre per al foment de la lectura:

- Realització de les Jornades d'Animació a la lectura, en el segon trimestre, coincidint amb la celebració del Dia de Llibre.
- Animacions lectores de contacontes (professionals) que acudeixen al centre.
- Animacions lectores realitzades per pares/mares.
- Visita d'un escriptor per a fer una animació d'alguna de les seues publicacions, segons la seua disponibilitat.
- Triar un autor i estudiar-ho, la seua vida, els seus llibres, etc.
- Eixides a la biblioteca municipal per a conèixer-la i fer activitats relacionades amb el foment a la lectura.
- Realització d'obres de teatre per part dels xiquets.
- Assistència a representacions teatrals infantils.
- Presentar un espai motivador en la biblioteca per a promocionar i donar a conèixer les últimes novetats adquirides.
- Utilitzar la biblioteca com a espai d'animació i foment de la lectura.
- Realitzar préstecs de llibres tant de literatura com de consulta, a les aules perquè des d'allí es puguin realitzar els préstecs individuals a cada alumne/a.

4.2. Activitats que es proposen per al cicle d'Educació Infantil:

- A) El préstec de llibres
- B) La biblioteca de l'aula
- C) Contacontes
- D) Dramatitzacions

A) El préstec de llibres

A principi de curs es farà una acurada selecció de llibres motivadors i adaptats a cadascun dels nivells.

Cada llibre es marcarà amb un nombre per a portar el registre setmanal.

Un dia de la setmana cada xiquet triarà un llibre i ho anotarà en el seu registre (*gomet, creu, ...). Cada llibre es retornarà al col·legi la següent setmana. Amb aquesta activitat pretenem que els xiquets s'acosten una mica més al món dels contes i gaudisquen d'ells amb les seues famílies. A més es fomenten hàbits de cura i responsabilitat.

B) La biblioteca d'aula

En totes les classes d'infantil, un dels racons de joc serà la biblioteca d'aula, on els xiquets tindran a la seua disposició llibres de molts tipus: d'imatges, diccionaris, poesies, contes, etc.

Cada aula d'Infantil, tindrà assignada una hora setmanal per a pujar a la biblioteca de centre. Aquesta hora s'aprofitarà per a explicar-los un conte, ja que aquest espai és motivador per a despertar el gust per les narracions orals.

C) Contacontes

Diverses vegades a l'any es realitza una activitat d'animació lectora per professionals externs al centre. En ella es fomenta que els xiquets/as vagen a l'espai de la biblioteca i que coneguen els nous contes. A més, durant la setmana d'animació lectora, els alumnes de EP visiten les aules de EI i els expliquen un conte.

D) Dramatitzacions

Realitzem diferents activitats de teatres, titelles, ombres xineses... Aquestes activitats són dutes a terme per professors, alumnes i

famílies col·laboradores.

4.3. Activitats que es proposen per a Educació Primària:

- Col·laboració dels pares en la pràctica de la lectura en veu alta, amb xiquets de forma individualitzada.
- Visites setmanals a la biblioteca del centre perquè trien i lliguen lliurement el llibre que vulguen.
- “Despiertacuentos”, que consisteix a posar un despertador que sona d'improvís, en aqueix moment es per a l'activitat de la classe per a explicar un conte.
- Realització de contes col·lectius i inventar històries.
- Els alumnes acudeixen a la biblioteca del col·legi per a triar un llibre de lectura. Després aqueixos llibres formaran una biblioteca d'aula. Aquesta biblioteca d'aula es renovarà com a mínim una vegada al trimestre.
- Realitzar un préstec individual dels llibres perquè els alumne/as els puguin portar a casa.
- En algunes classes hi ha un racó de llibres de consulta, formats per llibres del centre o que portaran els alumnes.
- Presentació de llibres per a integrar-los en la biblioteca d'aula amb l'objectiu de motivar als alumnes a portar-li'ls a casa.
- En la sessió de biblioteca de centre els alumnes podran portar llibres que estiguen llegint a casa per a continuar la seua lectura en el col·legi.
- Recomanació de títols per part dels alumnes als seus companys tant dels llibres del centre com els propis de casa i intercanvi de llibres de casa.
- Lectura a casa de llibres i realització d'una fitxa de lectura en classe.
- Lectura de poesies i obres de teatre.
- Visita setmanal amb el grup classe a la biblioteca de centre per a fer lectures col·lectives d'un títol en particular i fòrum posterior.
- També es podran consultar títols informatius relacionats amb els projectes que es treballaran en Coneixement del Mitjà o temes

d'interès per als alumne/as.

- Promoure la biblioteca de pati. Crear un espai de pati on els alumne/as puguen gaudir de la lectura com a moment d'oci amb novel·les, poesia, revistes d'interès,...

5.RECURSOS MATERIALS, HUMANS I ORGANITZATIUS

FONS DE LA BIBLIOTECA

La dotació que la Conselleria assigna als centres escolars i li haguera correspost a aquest centre, no la rebem. Aquesta dotació no ha arribat malgrat haver sigut reclamada en diverses ocasions.

Els llibres que es troben en la biblioteca del Centre provenen en la seua majoria de la compra per part del centre i sobretot gràcies a la dotació econòmica que en els últims anys realitza l'AMPA a aquesta fi.

S'ha aconseguit reunir suficients exemplars de literatura infantil per als cursos d'infantil i primària en castellà i valencià, així com una quantitat de llibres de consulta.

Des del curs 2012/13 es van incorporar a la biblioteca general els fons de les biblioteques d'aula, d'aquesta manera, està tot centralitzat, facilitant la dinàmica de préstecs al mateix temps que s'evita la repetició de títols de llibres.

HORARIS

La biblioteca té establert un horari setmanal per a cada grup tant d'infantil com de primària. Cada grup puja amb un professor per a realitzar lectura lliure, explicar algun conte, activitats d'animació lectora...

A més, en l'horari lectiu, la biblioteca s'utilitza per a realitzar diferents activitats: lectura, animacions, préstecs, teatre, presentació de llibres, contacontes,...

Dins de l'horari setmanal existeix un temps d'organització dedicat al: manteniment, catalogació, adquisició d'exemplars, així com el préstec-devolució a les diferents aules.

RESPONSABLES

La comissió de biblioteca, entre altres activitats s'encarrega de col·laborar en la programació, i dinamització de les propostes per a les Jornades d'animació lectora que es realitzen cada curs i promoure el pla lector.

Així mateix, hi ha dues professores/és encarregades/us de la biblioteca (catalogació, préstec-devolució al professorat i aules, renovació i manteniment d'exemplars, organització de l'espai de la biblioteca...)

RECURSOS EXTERNES AL CENTRE

- La biblioteca infantil i juvenil del Centre Social del barri de Altabix (Biblioteca Pep Sempere) ja que es tracta d'una biblioteca nova, motivadora, i que sol realitzar activitats amb l'animació a la lectura.

- La col·laboració de pares i mares del centre en les diferents activitats d'animació lectora (contacontes,...)

6. AVALUACIÓ DELS RESULTATS

BIBLIOTECA ESCOLAR

S'avaluarà a final de cada curs si:

- s'han complert les normes d'ús de la biblioteca
- s'ha fet un bon ús de la mateixa, optimitzant espais, materials i temps.
- s'han revisat els recursos, actualitzant-los i incorporant nous títols amb la finalitat d'anar dotant la biblioteca
- s'ha fomentat l'ús de la biblioteca

ALUMNES

S'avaluarà a final de cada curs si:

- els alumnes han fet un ús adequat de la biblioteca d'aula i de centre i si han visitat altres biblioteques municipals
- s'ha iniciat als alumnes en els recursos elementals per a fer un ús correcte de la biblioteca (cerca de llibres, d'entreteniment, consulta, recerca,etc...)
- s'ha motivat a l'alumnat a llegir, creant situacions propícies en l'aula per a açò
- s'ha informat als alumnes de totes les possibilitats i recursos per a poder accedir a la lectura fora del centre escolar
- s'ha conscienciat suficientment als alumnes de la importància de la lectura per a l'èxit en el procés d'aprenentatge.

PROFESSORS I AMPA

S'avaluarà a final de cada curs si:

- tota la comunitat educativa (pares, alumnes, professors, AMPA) s'ha implicat activament en les activitats del pla del foment lector
- el centre s'ha coordinat amb altres institucions i entitats de l'entorn relacionats amb el foment de la lectura.

Aquest Pla de Foment a la lectura va ser aprovat pel Consell Escolar el 26 d'octubre de 2016.

